

Kansalaisyhteiskunta

- perhe, erityyppiset yhteisöt, vähemmistö- ja osakulttuurit
- yksilön mahdollisuudet toimia kotikunnassa, oman valtion kansalaisena, Pohjoismaissa ja EU:ssa
 - › Järjestöt
 - › Yhdistykset
 - › Yhdenasianliikkeet
 - › Aloitteet
 - › Tempaukset
 - › Paraatit
 - › Vapaaehtoistyö
 - › **Kansalaistottelemattomuus**

Media

- › Sanomalehdet
- › Radio
- › TV
- › Internet
- › Sosiaalinen media
- › Blogit
- › Kuluttajavalinnat
- › Ostoboikotit
- › Propaganda, vääristelty tieto

Argumentointi

ongelma

- › miksi on ryhdyttävä toimiin
 - mikä ongelman aiheuttaa
 - perustele miksi tähän ongelmaan puuttuminen on tärkeää
 - mitä pitäisi tehdä
 - miksi juuri nämä toimet
- › tarkennukset ja varaukset
 - ehdottomasti, koska
 - ellei näin, niin
- › perusteltu argumentointi

Vaikuttaminen ja päätöksenteko

- kansalaisten mahdollisuudet vaikuttaa
- demokratia, vaalit ja äänestäminen
- politiikan ja hallinnon toimijat kunnallisella, valtakunnallisella ja EU-tasolla
 - › Kunnallishallinto
 - › Valtionhallinto
 - › Virkamiehet
 - › Puolueet
 - › Nuorisovaltuustot
 - › Mielenosoitukset
 - › Vetoomukset
 - › **Valtaukset ja mellakat**

Ongelma on?

Poliittinen

Sen ratkaisemiseen tarvitaan ennen kaikkea poliittisia päätöksiä, joita tekevät mm. kunnanvaltuustot ja eduskunta sekä EU:n toimielimet.

Sosiaalinen

Ongelman ratkaiseminen riippuu yhteisön sosiaalisista suhteista. Yhteisöllisyyttä voidaan kehittää erilaisten ruohonjuuritason toimijoiden, kuten järjestöjen ja yhdistysten kautta.

Taloudellinen

Ongelma on taloudellinen ja sen ratkaisemiseen tarvitaan rahaa. Rahoittajana voi toimia yksityinen tai julkinen taho.

Kulttuurinen

Ongelmana on yhteisössä vallitseva kulttuuri ja sen ratkaisemiseen tarvitaan kulttuurin muutosta. Tällaisia ovat esimerkiksi tavat ja tottumukset, ekologinen ajattelu, muoti, perinteet tai etnisten ryhmien omat kulttuurinsa.

Kansalaisten turvallisuus ja lait

- oikeusjärjestelmä, joka takaa yksilön oikeudet ja määrittelee velvollisuudet
- oikeudellinen vastuu
- liikenneturvallisuus
- turvallisuuspolitiikka: ulkopolitiikka, maanpuolustus
 - › Oikeuslaitos ja tuomioistuimet
 - › Poliisi
 - › Kuluttajasuoja
 - › **Korruptio**

Medborgarsamhället

- familj, olika gemenskaper, minoritets- och subkulturer
 - individens möjligheter till medborgaraktivitet i sin hemkommun, som medborgare i sitt eget land, i Norden och inom EU
- › Organisationer
 - › Föreningar
 - › Ensaksrörelser
 - › Initiativ
 - › Kampanjer
 - › Parader
 - › Frivilligarbete
 - › **Civil olydnad**

Media

- › Dagstidningar
- › Radio
- › TV
- › Internet
- › Sociala medier
- › Bloggar
- › Konsumentval
- › Köpbojkotter
- › Propaganda, förvrängd information

Argumentation

Problem

- › varför man ska agera
 - vad förorsakar problemet
 - motivera varför det är viktigt att åtgärda problemet
 - vad borde göras
 - varför just dessa åtgärder

- › precisering och reservationer
 - absolut, för att
 - om inte, så i stället

- › grundad argumentation

Påverkan och beslutsfattande

- medborgarnas möjligheter att påverka
 - demokrati, val och röstning
 - politiska och administrativa aktörer på kommunal, nationell och EU-nivå
-
- › Kommunförvaltning
 - › Statsförvaltning
 - › Tjänstemän
 - › Partier
 - › Ungdomsfullmäktige
 - › Demonstrationer
 - › Petitioner
 - › Ockupationer och upplopp

Problemet är...

Politiskt

För att lösa problemet krävs framför allt politiska beslut som fattas av bl.a. kommunfullmäktige och riksdag samt EU:s olika organ.

Socialt

Problemet lösning beror på samhällets sociala förhållanden. Gemenskaplighet kan utvecklas genom olika aktörer på gräsrotsnivå, såsom via organisationer och föreningar.

Ekonomiskt

Problemet är ekonomiskt. För att lösa problemet krävs pengar, som kan finansieras av privata eller offentliga aktörer.

Kulturellt

Problemet beror på rådande samhällskultur och kan enbart lösas genom att ändra på till exempel kulturella seder och vanor, ekologiskt tänkande, mode eller traditioner, eller etniska gruppers egna kulturer.

Medborgarnas säkerhet och lagar

- ett rättssystem som garanterar individens rättigheter och definierar skyldigheter
 - rättsligt ansvar
 - trafiksäkerhet
 - säkerhetspolitik: utrikespolitik, försvar
-
- › Rättsväsende och domstolar
 - › Polis
 - › Konsumentskydd
 - › **Korruption**

Samfunnet

- familien, ulike fellesskap, minoritets- og subkulturar
 - individets muligheter til å påverka i heimkommunen, som innbyggjar i sitt eige land, i Norden og i EU
-
- › Organisasjonar
 - › Foreiningar
 - › Enkeltsak-rørsler
 - › Initiativ
 - › Kampanjer
 - › Demonstrasjonstog
 - › Frivillig arbeid
 - › **Sivil ulydigheit**

Media

- › Dagsaviser
- › Radio
- › TV
- › Internett
- › Sosiale media
- › Bloggar
- › Forbrukarmakt
- › Kjøpeboikott
- › Propaganda, tilsløring av kunnskap

Argumentasjon

Problem

- › kvifor skal ein gjere noko
 - kva skapar problemet
 - kvifor er det viktig å ta fatt i problemet
 - kva bør gjerast
 - kvifor akkurat desse handlemåtane

- › presisering og unntak
 - absolutt, for å
 - om ikkje, så i staden

- › grunnleggjande argumentasjon

Påverknad og fatting av vedtak

- borgarane sin tilgang til å påverke
 - demokrati, val og avstemming
 - politiske og administrative aktørar på nasjonalt og EU-nivå
-
- › Kommuneforvaltninga
 - › Statsforvaltninga
 - › Tenestemenn
 - › Politiske parti
 - › Ungdomsrepresentantar
 - › Demonstrasjonar
 - › Underskriftskampanjer
 - › Okkupasjonar og opptog

Problemet er...

Politisk

For å løyse problemet trengs politiske beslutningar frå kommuneforvaltninga, nasjonalforsamlinga eller EUs ulike organ.

Sosialt

Å løyse problemet er avhengig av sosiale tilhøve i samfunnet. Fellesskapskjensle kan skapast på grasrotnivå, for eksempel via institusjonar og foreiningar.

Økonomisk

Problemet er økonomisk og for å løyse problemet trengs pengar. Både privat og offentleg sektor kan finansiere dette.

Kulturelt

Problemet finst i samfunnets rådande kultur og kan bare løysast ved å endre for eksempel kulturelle vanar og handlingsmønster, økologisk tenking, mote, tradisjonar eller etniske gruppers særskilte kultur.

Innbyggjarane sine rettar og lover

- eit rettsvesen som garanterer individet sine rettar og definerer plikter
 - lovbestemt ansvar
 - trafikktryggleik
 - tryggleikspolitikk: utanrikspolitikk og forsvar
-
- › Rettsvesenet og domstolane
 - › Politiet
 - › Forbrukarombodet
 - › **Korrupsjon**

**ACT
NOW!**

